

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

پایه و رشته تحصیلی: دهم علوم

انسانی

اداره کل آموزش و پرورش استان

مدیریت منطقه شهرستان

امتحانات نوبت اول دی

نام درس: علوم و فنون

تاریخ امتحان:

ساعت امتحان: ۸۰ دقیقه

عالمانه سخن گوئید تا قدر شما روشن گردد. حضرت علی (ع)

1	واژه «متن» را با ذکر مثال تعریف کنید؟	۱
2	در بیت های زیر واج آرای و آرایه ی تکرار را بیابید. الف: سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هرچه بر سر ما می رود ارادت اوست ب: زمانه قرعه نو زند به نام شما شما که جهان می رود به کام شما	۱
3	درستی و نادرستی عبارت های زیر را بنویسید. الف: فضای عاطفی و آهنگ متن ،سبب کشف لحن می شود. ب: واج آرای مصوت ها از صامت ها محسوس تر است. ج: سجع در شعر رایج تر از نثر است. د: با ارزش ترین سجع ،متوازن است.	۱
4	ویژگی شعر فارسی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم را بنویسید.	۱
5	در عبارت های زیر سجع را پیدا کنید و نوع سجع را مشخص کنید. الف: در ایام طفولیت متعبد و شب خیز بودم و مولع زهد و پرهیز. ب: بازرگانی غلامی داشت دانا و زیرک سار و بیدار بخت. ج: دو چیز محال عقل است : خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم. د: همه کس عقل خود را به کمال نماید و فرزند خود به جمال.	۲

6	دو کلمه بنویسید که «و» در یکی به عنوان صامت و دیگری به عنوان مصوت باشد.	۱
7	آثار بر جای مانده زبان فارسی باستان شامل چه چیز هایی است و به چه خطی نوشته شده است؟	۱
8	به سوالات زیر پاسخ دهید. الف: موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری چه بود؟ ب: در چه دوره ای بخارا عمده ترین مرکز فرهنگی بود؟ ج: سلسله غزنوی در چه سالی در شهر غزنه تشکیل شد؟ د: زبان پهلوی زبان رسمی چه دوره ای بود؟	۲
9	در بیت زیر هجای کشیده را مشخص کنید. تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی تا شب نرود روز پدیدار نباشد	۱
10	جاهای خالی را کامل کنید. الف: تکرار واژه در زبان ادبی بر جاذبه ، کشش و..... سخن می افزاید. ب : سجع در پایان می آید. درست مثل در پایان مصراع یا بیت می آید. ج: به کلمات مشخص شده در هر جمله..... و به آهنگ برخاسته از آن ها می گویند. د: سجوی که ارکان آن فقط هم وزن اند..... گفته میشود.	۱.۵
11	هجای بیت زیر را جدا کنید و علامت هر هجا را زیر آن بنویسید. بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش	۱
۱۲	شعر غنایی با کدام شاعران قوت و استحکام یافت؟	۱

۱۳	کلمات زیر را هجا بندی کنید ، سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. الف: غارتگران ب: خویشتن شناسی	۱
۱۴	شعر زیر را از نظر قلمرو فکری بررسی کنید. ای خواجه ،رسیده است بلندیت به جایی که ز اهل سماوات بگوش تو رسد صوت! گر عمر تو چون قد تو باشد به درازی تو زنده بمانی و بمیرد ملک الموت	۱
۱۵	شعر زیر را از حس و حال و فضای شعری و عاطفی بررسی کنید. ای آنکه غمگنی و سزاواری و اندر نهان ، سرشت همی باری رفت آنکه رفت و آمد آنکه آمد بود آنکه بود خیره چه غم داری؟	۱.۵
۱۶	شعر زیر را با توجه به قلمرو ادبی بررسی کنید. صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدش قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن از کنار ابر، تا دریا تنزل بایدش	۲

☆موفق باشید☆

	کلید سوالات علوم و فنون دهم	
۱	هر چیز که ذهن ما را به پویایی وا دارد مانند صدایی که می‌شنویم یا بویی که حس میکنیم	
۲	الف: تکرار واج س و ا ب: تکرار واج ن و تکرار واژه شما	
۳	الف: درست ب: نادرست ج: نادرست د: نادرست	
۴	سادگی فکر و روان ، آوردن تشبیهات گوناگون ترکیب های نو به کارگیری انواع توصیف مفاهیم ذهنی از قلمرو تعالیم کلی فراتر نمی رود به واقعیت بیرونی نظر دارند	
۵	الف: خیز و پرهیز مطرف ب: سار و بخت متوازن ج: مقسوم و معلوم متوازی د: کمال و جمال متوازی	
۶	صامت: جوان ، وقت مصوت: آهو ، رود	
۷	فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی ، خط میخی	
۸	الف: تاریخ گذشته ایران ب: سامانیان ج: ۳۵۱ هجری د: ساسانی	

	رنج، گنج، روز، دار	۹
	الف: گوش نوازی ب: دو جمله، قافیه ج: ارکان سجع، سجع د: متوازن	۱۰
		۱۱
	رودکی و شهید بلخی	۱۲
	سبک خراسانی محتوای مدحی دارد مدح او را از آسمان ها نیز برتر و متعالی تر می داند ، برایش آرزوی عمری جاودان دارد	۱۴
	وزن این شعر سنگین و غم انگیز است ، بین وزن و آهنگ و محتوا تناسب وجود دارد	۱۵
	جور فلک : تشخیص رو سفید کنایه از پیروزی دانه چون در آسیا ضرب المثل آب ، گوهر ، ابر و دریا : مراعات نظیر	۱۶

موفق باشید